www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 15. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота, 19. січня, 1929.

VOL. XXXVII. No. 15. Jersey City, N. J., Saturday, January 19, 1929. THREE CENTS.

ХТО НЕ КОЛЯДУВАВ, ЦЕЙ ЩЕДРУЄ НА РІДНУ ШКОЛУ В СТАРІМ КРАЮ.

КЕЛОҐ ЗГОДИВСЯ НА ЙОНҐА І МОРҐАНА

ВАШИНҐТОН, 18. січня. —Британський амбасадор Сер Еме Говард, декан дипльоматичного тіла у Вашинґтоні, закомунікував офіціяльно секретареви стейту Келоґови, що Овен Д. Йонґ та Дж. П. Морґан зістали покликані до міжнародного комітету експертів, щоби взяти участь у ревізії німецьких репарацій.

Вашинґтонський уряд не заявив ніякого спротиву проти цього покликання.

ГУВЕР ПОКИДАЄ ВАШИНҐТОН.

ВАШИНҐТОН, 18. січня. — В найблизчий понеділок відїде Гувер до Флориди на одномісячний відпочинок. У Флориді буде вести дальші конференції.

З послідних нертрактацій Гувера з ріжними републиканськими лідерами виходить, що Гувер готов покликати до кабінету ґенерала Першинґа.

ВІДЗИВАЮТЬСЯ НА ЗАКЛИК СМИТА.

ЗГОЛОСИЛОСЯ ПОВНО МАЛИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ. ДОМАГАЮТЬСЯ ДАЛЬШОГО ЙОГО ПРОВОДУ.

НЮ ЙОРК, 18. січня. — Остання бесіда, яку виголосив бувший ґовернор Смит на радіо і в якій взивав до малих, а численних жертв на покриття дефіциту партії, знайшла широкий відгомін. Смит обіцяв, що партія вишле один примірник його промов кожньому, хто жертвує $2 на покриття дефіциту. що виносить $1,500,000. Як тільки скінчив Смит бесіду, зголосилися з жертвами в першу чергу ті, що слухали: оператор від радія, мекаджер і другі, витягаючи з кишень всі дрібні гроші, які мали з собою. А за хвилю почали надходити телеґрами з жертвами і ґратуляціями для Смита, в яких виявлювано домагання, щоби провід демократичної партії далі оставав у його руках.

ЗЕМЛЕТРУС У ВЕНЕЦУЕЛІ.

25 УБИТИХ І БАГАТО РАНЕНИХ. ЦІЛЕ МІСТО ЗРУЙНОВАНЕ.

КАРАКАС, Венецуеля, 18. січня. — Місто Кумана навістив землетрус. Досі нема точних відомостей щодо наслідків катастрофи. Доносять тільки, що ціле місто в руїнах, а жертв у людях годі на разі почислити. Досі віднайшли 25 погибших, а число ранених таке велике, що його перечислити годі. Правительство післало допомогу на кораблях.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

І ТО ПОТРІЙНА. ДВА ЕКСПРЕСОВІ ПОЇЗДИ ВДАРЯЮТЬ У ТЯҐАРОВИЙ. ЧОТИРИ ОСОБИ ГИНЕ.

ЕБЕРДІН, Мериленд, 18. січня. — Біля місцевости Шорт Лейн ударився особовий поїзд пенсилвенійської залізниці з тягаровим. Оба їхали з Вашинґтону в напрямі Филаделфії. Особовий експрес ударив в зад тягарового. Катастрофа побільшилась, коли з Ню Йорку надїхав експресовий поїзд у напрямі до Вашинґтону і ударився з тягаровим. Причиною катастрофи — велика мрака.

Згинуло чотирох залізничників, а один смертельно ранений. Кромі цього багато подорожних потерпіло наслідком нервового потрясення.

ЖЕРТВА АЛЬТРУЇСТА.

ОДИН МІЛЮН ДОЛЯРІВ ДЛЯ ДОБРА ЛЮДСКОСТИ.

НЮ ЙОРК, 18. січня. — Філянтропіст Люціюс Н. Літавер, літ 70, рукавичний промисловець і бувший конґресмен, передав нову жертву в сумі $1,000,000, яку призначив на акцію для уліпшення співжиття між народами.

СМИТ ДИРЕКТОРОМ БАНКУ.

НЮ ЙОРК, 18. січня. — Бувший ґовернор Смит зістав вибраний директором банку Кавиті Трост Компані ов Ню Йорк. Мабуть виберуть його президентом цього банку, який основано недавно, бо у 1926 році, а який має вже біля 30 міліонів капіталу.

БАРИ І БУТЛЕҐЕРИ.

КОЛИ БУЛО ГІРШЕ: ПЕРЕД ПРОГИБІЦЕЮ ЧИ ТЕПЕР?

ВАШИНҐТОН, 18. січня. — Сенатор Ґаррис з Джорджії, домагаючися дальших сум на покриття коштів форсування прогибіці, заявив, що тепер настали гірші часи, бо там, де перед прогибіцею була одна бара, є тепер 50 бутлеґерів.

ДОБРЕ КРАЛИ, АЛЕ НЕ ЗНАЛИ, ЩО БРАТИ.

ЗАЛИШИЛИ БРИЛЯНТ, ВАРТОСТИ 500 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

НЮ ЙОРК, 18. січня. — Зручні нюйорські бандити господарили в склепі ювилера Мобуссена при 330 Парк евеню в присутности полісмена, що стеріг склепу і господарів. Шукаючи за дорогоцінностями, забрали самі дрібні річи, а залишили величезний брилянт, що був довгий час оком індійського божка в святині в Нассак в Індіях. Брилянт той важить 79 каратів, а вартує около пів біліона долярів.

СКІЛЬКИ ВИДАЮТЬ ЖІНКИ?

НЮ ЙОРК, 18. січня. — Миссис Джая Ф. Сиппель, президентка Ґенеральної Федерації Жіночих Клюбів, подає, що девять десятих усіх покупців, це жінки. Жінки видають річно приблизно около $52,000,000,000. Жінки є заразом власниками половини шерів головних американських промислових корпорацій.

НАСЕЛЕННЯ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ КАНДИДАТІВ ДО РАД.

Уряджувані большевиками по всьому Радсоюзі передвиборчі збори відбуваються при дуже малій спільности учасників. Як подають большевицькі ґазети, тільки 10—15% робітників та селян приходить на ці збори. В Нововознесенську, найбільшому робітничому осередкові в Радсоюзі, на вічі, скликане для обговорення большевицьких кандидатур до рад, зявилося ще менше, бо тільки 6% всіх управнених до голосованя.

НАСТРІЙ НАСЕЛЕННЯ В ОХОПЛЕНІЙ ГОЛОДОМ ПОЛУДНЕВІЙ УКРАЇНІ.

Крім повстань, які час од часу вибухають в ріжних околицях великої території, охопленої голодом, помічається там і систематична орґанізаційна праця, яка спрямована до поборювання большевизму в формах більш доцільних. Серед цих орґанізуючих сил особливу увагу звертають большевицькі ґазети на діяльність ріжних релігійних орґанізацій, при чому всі одноздїно зазначують, що вони користуються великим впливом серед тамошнього населення. На заклик поборювати ці елементи, большевицька влада заарештувала 13 духовних: священиків, пасторів і проповідників.

ВОРОГИ БАРАБОЛІ.

Бараболя, без якої, здається, не можна в нас і один день обійтися, має все таки ще між людьми ворогів. І може ніхто й не повірить у те, що Альбанці ні її не управляють, ні не хочуть завести у себе тої пожиточної ростини. Уряд вже кілька разів попирав акцію садження барабольо, та дикі Альбанці, що живуть з випасу худоби і розбишацтва, відпекуються від неї руками і ногами. Нагадує се ті часи 300 літ тому, коли то барабольо ще не знали і коли то також так боялися її.

РЕЗУЛЬТАТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПОЛІТИКИ НА СЕЛІ.

В селі Оріховці, Новосибірської округи, натовп селян напав на місцевий „комбед" — комітет незаможних селян — всіх їх заарештував і перевівши суд над ними, виконав екзекуцію через покарання на тіло. 15 „комбедів" було таким способом побито до непритомности. Причиною такого поступовання було те, що виборча комісія, яка складалася з самих „комбедів", позбавила всіх не „комбедів" виборчих прав.

МАРНЕ ВИТРАЧУВАННЯ ГРОШЕЙ.

По даних Союзної Ради Народного Господарства в Москві на терені Радсоюзу ріжного рода хліборобські комуни займають площу 1,400,000 гектарів. Протягом найблизчих пяти років має бути поширена ця площа ще на 5 міліонів гектарів. Як признають самі большевики, такі господарства приносять державі тільки страти. Щоб урятувати від краху вже існуючі комуни, вирішено в Москві асиґнувати на покриття їх боргів 135 міліонів карбованців.

ҐЕНЕРАЛА БУТА УСУНЕНО.

Вища Рада „Армії Спасення", після довгих дебатів, постановила 55 голосами проти 8 вважати ґенерала Бута нездібним керувати Армією ізза його тяжкої хвороби. Новий вожд армії буде обібраний на слідуючому засіданню Ради. Цим відібрано Бутови можливість призначити собі заступника, як він того хотів. Таким чином усувається автократизм родини Бутів, що завів в армії батько усуненого тепер вожда, коли орґанізував „Армію Спасення" 50 років тому. Гадають, що Бут не признає постанови Ради чи його усунення й буде шукати захисту своїх „прав" у суді.

БЕЛЯ КУН ПОДОРОЖУЄ.

Беля Кун, про якого арешт помилково подавали румунські ґазети, обїздить більші міста на Україні та виступає на ріжних зборах з промовами. Так був він у Харкові, де виступав на всеукраїнськім зїзді ради профспілок, в Катеринославі — на зїзді Модру, та в Києві. В своїх промовах Беля Кун зазначав, що скоро червона армія розібє Польщу, прилучить Східну Галичину до Радсоюзу, і поможе йому, Кунови, завести на Угорщині знову владу диктатури пролетаріяту, такого як він самий. Україна має помагати ще й такому Кунови.

ЗА НЕБЛАГОНАДІЙНІСТЬ ВИКЛЮЧИЛИ З ПАРТІЇ.

ВУЦВК постановив викинути з свого складу 4 членів, Головченка, Каувста, Козирйова й Ткаченка, за приналежність до правої опозиції. За те саме, — а зрештою, хто його знає, за що — виключено й секретаря цього ВУЦВК Власенка. Крім того окружний комітет виключив з партії 7 комуністів на чолі з видатним діячем комуністичним — Земайтісом, за те, що ці 7 урядили в Харкові таємну друкарню, в якій друкували відозви та летючки опозиційного характеру.

ХТО СКІЛЬКИ ЗАГОТОВЛЯВ ХЛІБА НА УКРАЇНІ.

Державні установи, які керують заготовленням хліба на Україні, подають, що з огляду на конкуренцію приватників за листопад заготовлено тільки 16% до пляну. Приватники платять за збіже більше ніж державні аґенти, скуповують увесь вільний хліб і вивозять його до міст. Щоб покласти край цій конкуренції, наказано арештувати не тільки купців-приватників, але й тих, що їм спродають збіже. На підставі цього розпорядження заарештовано вже коло 800 купців та коло 300 селян.

ПОКЛИКАЛИ ЛІКАРЯ ДО ЙОГО МАТЕРИ.

Незвичайний випадок мав д-р Ліонард Т. Дофі в Лондон, Онт. Покликано його, щоби ратував якусь жінку, котру вдарив автомобіль на улиці. Коли доктор прибіг до крамниці, де занесено потовчену жінку, він побачив, що та жінка то його рідна мати. В дві годині пізніше його мати від покалічень померла.

БУХАРІН ЗАЛИШИВ СТАНОВИЩЕ ГОЛОВИ III-го ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Берлінська комуністична ґазета „Фольксвілле" повідомляє, що ізза суперечок зі Сталіним, Бухарін залишив становище голови комуністичного інтернаціоналу. Він був одним зі стовпів комунізму разом з Троцьким та Зіновевим, але пізніше став по стороні Сталіна й допомагав йому в боротьбі проти „опозиції". Тепер і сам Бухарів попав у лави „опозиції".

НА МЕДВЕЖИЙ СПОСІБ.

Учений большевицький Волков подає, що в деяких околицях Московщини, в яких царить голод і люди їдять хліб з трачиння, придумали селяне такий спосіб: Вони залазять на піч і лежать цілими днями, не роблючи нічого. В той спосіб, не працюючи, не потребують богато їсти. Учений той каже, що в той спосіб засипляють цілі села. Ось до того, до наслідування звірів, допровадила селян большевицька господарка.

ГРАБУНОК НА ПОЧТІ.

Незнані грабівники дістались нічю до уряду почтового в Мостах великих, вибивши діру в стіні. Забрали 12 тисяч зол., богато значків і кілька грошевих листів. Польські часописи пишуть, що поліція є вже „на тропе".

ДИВНІ РЕЧІ.

Дивні речі діються в світі, а про це свідчить отся подія. В Бринцях коло Ходорова жив перед 30 літами Гринь Вівчарик. Одного дня виїхав він на відпуст до Кохавини і вже не вернув до дому. Австрійська жандармерія розпочала слідство, але нічого певного вислідити не могла. Та що в селі всі знали, що Гринь процесувався зі своїм братом Олексою, всі зачали говорити, що то Олекса убив Гриня і десь закопав його. Жандармерія арештувала його, а що не міг свідками доказати, де перебував того дня, коли загинув брат, то потягнено Олексу перед суд в Бережанах. Знайшлися свідки, які чули, як Олекса одного разу грозив свому братови смертю, а також були і такі, які посвідчили, що бачили Олексу з Гринем того дня, коли Гринь загинув. Судді присяжні признали Олексу винним і трибунал засудив його на кару смерти, яку цісар замінив на 20 літ тяжкого криміналу. Олекса не видержав кари — умер в криміналі, а його жінка вийшла другий раз заміж. Про Олексу світ забув. А от недавно прийшла до громади з Америки від польського конзуля вістка, що в Арґентині помер без потомків Гринь Вівчарик і цілий свій маєток в кваті кільканацятьох тисяч долярів записав свому братови Олексі. Щойно тепер виявилася правда. А саме Гринь зле жив зі своєю жінкою, тому хотів її позбутись і потайки виїхав до Америки, а жінці і деяким людям сказав, що нібито їде на відпуст до Кохавини. В Америці Гринь доробився маєтку і записав його братови, якого вже нема на світі. Очевидно спадок по Гриневи одержать діти Олекси, які тепер дуже бідують.

ПОЛЬЩА ПОСПІШАЄ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЇ КОРДОНИ

СПОДІВАЄТЬСЯ, ЩО ТЕПЕР ПРИЙДЕ ДО ЗАГАЛЬНОЇ РАТИФІКАЦІЇ ДОГОВОРУ КЕЛОҐА. ЦЕ ЗАБЕЗПЕЧИТЬ ПОЛЬЩУ ВІД ВІЙСЬКОВИХ СПРОБ СУСІДІВ ОДІБРАТИ ВІД НЕЇ СВОЇ ЗЕМЛІ. ТАК ВОНА ДУМАЄ І ПОСПІШАЄ З РАТИФІКАЦЕЮ.

ВАРШАВА (Польща), 18. січня. — Ратифікація Америкою пакту Келоґового викликала велике задоволення в польських політичних колах. Вони тепер заявляють, що Польща розпічне негайно кроки до скорішої ратифікації нею цього пакту.

Політичні лідери говорять, що ратифікація Америки значно пособляє Польщі в принятю большевицької пропозиції, щоби підписати договір про незаконність війни. Хоч совітська Росія покищо не зробила такої пропозиції Фінляндії, Естонії й Латвії, польські політики певні, що при загальній ратифікації Келоґового пакту прийде до порозуміння між Росією та всіма сумежними їй державами.

ВОЖД ПОВСТАНЦІВ ПАДИШАХОМ.

БРАТ АМАНУЛЯҐА ТАКОЖ ЗМУШЕНИЙ БУВ ЗРЕКТИСЯ ПРЕСТОЛУ. ПАДИШАХОМ СТАВ БУВШИЙ „ВОДОНОС".

ЛОНДОН (Анґлія), 18. січня. — Брат Аманулляга Інайтуляг, оточений повстанцями у кабульській фортеці, зрікся престолу. Вожд повстанців Бача Сакао, більше відомий під прізвищем „хлопець водонос", коронувався на престіл падишахом Афганістану. Справжнє імя його такеж, як і батька Аманулляга, котрого замордовано в 1919 році — Ґабібуляг Хан.

З Кабула повідомляють, що все місто, за винятком його центру з фортецою, захоплене повстанцями. Бувший падишах Інайтуляг ще знаходиться у фортеці з нечисленними своїми прихильниками, шукаючи виходу до врятовання свого життя. В столиці Афганістану тепер наступив спокій.

ГОДІ БАВИТИСЯ В ДИКТАТУРУ.

КОРОЛЬ АЛЕКСАНДЕР ЗАДУМУЄ ПРИВЕРНУТИ КОНСТИТУЦІЙНИЙ УСТРІЙ В ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД (Югославія), 18. січня. — Король Александер доручив міністрови справ закордонних Марінковичеви виробити проєкт конституційно-парляментарного устрою Югославії, щоби ним змінити диктатуру, щойно ним заведену.

Маріцковіч почне виробляти нову конституцію, як тільки повернеться зі Швайцарії, де він тепер перебуває. Тимчасом диктатура все більше скріплює своє становище й заводить нові обмеження свободи у всіх галузях життя, включно до шкільництва.

ЗА АВТОНОМІЮ СЛОВАКІВ.

СЛОВАЦЬКІ ПАРТІЇ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АРЕШТУ ТУКИ. ЧЕХИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ЙОГО В ДЕРЖАВНІЙ ЗРАДІ.

ПРАҐА (Чехословакія), 18. січня. — Чехословацьке правительство десять днів тому арештувало парляментарного посла, професора Беля Тука, Словака. Арештовано його по обвинуваченню в державній зраді, бо він домагався виконання тих умов, на яких Словаки в 1918 році згодилися з Чехами створити спільну державу.

Кілька місяців тому Тука почав орґанізувати з молоді націоналістичну словацьку орґанізацію. Вороги автономії Словаків негайно почали обвинувачувати його в запродантстві Італії та Угорщині, які, мовляв, хочуть, щоб Словаччина знову, як було до війни, увійшла в склад Угорщини.

Уже перший дослід справи Туки показав, що це обвинувачення не має жадного ґрунту під собою. Помимо того Туку тримають у братіславській вязниці в страшних тюремних умовах.

На зборах у Братіславі членів словацької народної партії з участю всіх послів-Словаків до парляменту й сенату ухвалено катеґорично домагатися звільнення Туки.

Ще один нарід, Словаки, розпочав активну боротьбу за свої покривджені національні права.

НЕБУВАЛА БУРЯ В ЕВРОПІ.

ВЕЛИКИЙ СНІҐ І СИЛЬНІ МОРОЗИ ОХОПИЛИ ВСЮ ЕВРОПУ.

ПАРИЖ (Франція), 18. січня. — Від далекої півночі аж до Середземного моря пронеслась над Европою сильна буря. В Північному морі затонуло 7 пароплавів. Багато моряків загинуло. На Скандинавськім півострові впав сніг на 15 стіп глибиною.

У Бельґії від сильного морозу загинуло 10 людей. Увесь рух на шляхах спаралізований сніговими заметами.

У Франції морози дійшли до 21 степень. Вся Франція покрита глибоким снігом.

Італія покрита снігом майже до самого Риму. Верховини вульканів Етни та Везувія вкриті білою сніговою шапкою. Таючі великі опади снігу спричиняють повінь.

ЗЕМЛЕТРУС У КИТАЮ.

ПЕКІН (Китай), 18. січня. — У провінції Шанзі, де населення вже довший час терпить голод, спало на нього ще одне нещастя. Сильний землетрус знищив кілька міст і десятки тисяч людей лишилися без даху над головою.

Перші відомости подають, що підчас землетрусу згинуло 500 душ, а більше ніж 3,000 є покалічених. Дальших подробиць ще нема.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES, Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси додатково 15 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За оголошення рекламки не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОБІДЖЕНІ СВЯТКУЮТЬ ПОБІДУ

Позавчора минуло девять літ з того часу, як в Америці заведено прогибіційний закон, що заборонює виробляти, перевозити й торгувати алькоголічними напитками. З того приводу ріжні організації, що побивалися за сим законом, збираються тепер святкувати сей ювилей врочистими обходами. Найбільше, очевидно, будуть з того приводу гукати так звана Жіноча Христіянська Юнія Тверезости та Антисалунова Ліга. Обходи складаються з відповідних церковних відправ, банкетів, відчитів, концертів, тощо. Придумують з того приводу ріжні кличі, як: „Дайте прогибіції нагоду — горівка вже мала свою!"; „Святкуйте День Побіди", і таке инче. Будуть, природно, в промовах говорити, які то великі благодати принесла прогибіція, який то страшний край бувби отсе без закону Волстеда.

Та чи справді воно так є? Чи справді Америка перед законом Волстеда була гірша? Чи справді народ збогатів, поправився морально, підріс умово за послідних 9 літ? Коли тверезість є похвальною річчю, то чи справді Америка протверезилася за час прогибіції? Коли тверезість є здоровою річчю, то чи справді Америка здоровша? Коли тверезість се перша умова умового здоровля, то чи справді Америка поступила в умовому здоровлю від часу прогибіції?

Відомо, що урядники Жіночої Христіянської Юнії Тверезости та Антисалунової Ліги відповідять на кожне з тих питань: Так! Але поспитаймо ми звичайного горожанина Америки, то він нам відповість: Ні! Про шкідливі наслідки прогибіції говориться нині загально. Говорять про се навіть ті, які стоять за поширенням тверезости. Якраз тому вони й виступають проти прогибіції, бо прогибіція, замісць поширити тверезість, найбільше її підорвала. Дехто каже навіть, що прогибіція завдала тверезости смертельний просто удар. До заведення прогибіції були в Америці люди, які ніколи алькоголю не вживали. На родинних приняттях у богато домах алькоголю не подавали. На банкетах звичайно алькоголю не пили, і ніхто запитий туди не приходив.

Нині пють не тільки ті, що пили до прогибіції, але й ті, що перед прогибіцією не пили. Від коли алькогольних подорожів, роздобути алькоголь стало уважатися признакою богацтва. Деколи воно стало вважатися геройством. Пють нині старі й молодіж. Пють мущини й жінки.

Та се не перешкаджає прихильникам прогибіції говорити про благодати прогибіції. Відомо, в Америці нині є сотки тисяч людий, які з того й тільки живуть, що агітують за удержанням прогибіції. Вони тепер і свята побіди тверезости святкують, хоча тверезість в Америці ще не стояла ніколи так низько, як в девяту річницю заведення прогибіції.

ВОРОЖИЙ НАПІР, А НАШ ВІДПІР.

(Оригінальна допись до „Свободи" з Галичини).

II.

Щоби мати змогу на випадок війни приноровити чеські методи — треба працювати і підчас мира на чеський лад.

Багато уже на цім полі працюється, а події в роді тих з 1 листопада 1928 р. доводять і справді значну частину байдужих впрочім на всьо Петрів — до розуму. А то вже виробляялася навіть поміж молодіжю верства дуже угодою настроєна, котра почала згорда дивитись на своїх „патріотизмом замотелічених, колеґів". Колиж і їх разом з тими мріяниками посаджено без розбору в кутузку, то геть від них якось відскочила угодовість. Подумайте лише, що і синка одного звісного архихруня (директора нар. школи) засаджено до буцигарні! Можемо собі представити, яких „почувань" він там набрався, та приніс їх з собою, вертаючи на подолок родини!

Так! Загальним перекоканням є, що ті масові труси (нераз у старенських попів з раси „блажен муж — алилуя"!), та ті масові арешти незвичайно піднесли патріотичний настрій в краю, підкопали геть угодовість, та немало причинилися до зсолідаризування суспільности. А як ті школи, пороблені „патріотичном молодежом" по наших редакціях і установах — причинилися до жертволюбивости нашого загалу! Людя, що ніколи і цента не дали на народні цілі, тепер дають **сотки!**

І коли бачимо ту жертволюбивість, той рух на всяких полях суспільної роботи, то якже **„нендзними"** стають перед нами ті марні заходи „вороженьків", що в глупоті своїй навіть не знають, **як** нас бити і **де** нас ударити!

Возьмім ось для прикладу ті переслідування **„Лугів"** та **„Соколів"** і тої **послідної „Січи" в Горбачах** львівського повіту, котру розвязало воєвідство дня **10 листопада 1928 р.** Всьо то діється головно в наслідок резолюцій „патріотичней молодзеж" на її вічах, та з „панічнего страху", що під плащем цих руханкових товариств криються властиво **військові організації.**

І так послідну ту „Січ" розвязано за те, що „уладжувала вправи на військовий спосіб". Може гадаєте, що гарматами або бодай крісами? Ні! Сам вихід рядами на площу руханкову уважається ґеніями львівського воєвідства уже за „військові вправи"! Порозвязувано цілий ряд „Лугів" і „Соколів" навіть за марш рядами, або й одним рядом на самій площі вправ! Всьо то пахне воєвіськім ґенієм, **воєвіськім пришпособенем"** — а вже, не дай, Господи, мати на голові якусь підозрілу шапку, або на грудях якийсь значок!

О глупото бездонна!

Але дарма, бож преці звісно, що: на злодію шапка горить, та що зле сумлінне не є добрим дорадником...

Але найдивнішим є ось що: Вельмишановним польським страхайдам не може ані руш поміститися в голові, що власне вони, а радше **військова польська управа** сама, безпосередно і найґрунтовніше вчить нашу українську братію **военного мистецтва.** Учить вона тисячі їх, і на звичайних вояків і на підофіцирів і навіть на хорунжих (кадетів). Вже там до високих достоїнств певно їх не допустять та разом наших в однім полку не тримають. Але всеж таки **учать їх,** а наука подібна до бука: має **два кінці.**

Руханкових товариств не хоче польська влада Українцям дозволяти, бо це моглиби бути вже готові **кадри** будучої української армії. Але колиби Українцям захотілося підносити бунт, то преці щож лекше як людий уже уміючих військове ремесло зорґанізувати в сотні, курені та полки?!

Та міг би хто сказати: то все добре, але члени польської армії, хоч і Українці, не будуть знати (коли не навчаться у „Лугах" і „Соколах") **української команди.**

Та це пусте: українські команди можна вивчитись за один день. А впрочім: чиж не учить нас історія, що роблено національну революцію, навіть уживаючи командної мови свого ворога?

Так наприклад було підчас революційної війни Мадярів проти Австріяків в **1849** році. Командною мовою **мадярських полків** була мова **німецька,** і такою полишилась вона і підчас революції. Навіть **польські** офіцири-добровольці, оскільки їм приходилось командувати мадярськими полками (не польським леґіоном, бо і такий там був), мусіли уживати німецької мови*). Значить, тут команда мова є ще найменшою перешкодою і колиб Українцям захотілося доконче робити революцію, моглиби устроїти її, навіть уживаючи **польської** команди. Нащож отже ті глупі секатури з розвязуванням руханкових товариств?! Доходить аж до таких ідіотизмів, що одно старосто заказало давати звісну оперетку **„Підгіряне"** (що походить ще з 60-тих років минувшого століття!) через це, що там косарі співають на сцені: **„Ми в луг підем всі з косами".** Як видно, то такий ідіот-референт зрозумів під словом: **луг** руханкове товариство **„Луг",** а під **косами** зрозумів він коси **набиті на шторц,** на подобу тих, з якими колись (в р. 1794) бідні хлопи-мазури, гнані ззаду штиками реґулярного польського війська мусіли бігти під Рацлавіцами на московські гармати. (Проводив ними Костюшко).

Як бачимо, то переслідування з боку польських „владз" доходять вже до справдішного ідіотизму, лише що, на щастє, Українці не даються вже нічим знеохотити, але кождий удар стараються відповідно відпарувати.

На послідним засіданню **Ради Союза Народів** прийшло до гострої суперечки поміж польським міністром Залеским і німецьким Штреземаном. Розходилося о переслідуванне військової меньшости на Горішнім Шлезку, і Штреземан заповів виразно, що на найблизшім засіданню того Союза на весну він виступить з обширним матеріялом про це, як Поляки обходяться зі своїми меньшостями, помимо виразно на себе в мировім договорі принятих обовязків.

Можемо бути переконані, що як заграничний **„Центр"** президента Петрушевича, так і наші посли та краєві політичні організації призбирають і предложать Союзови Народів із української сторони зібрані та удокументовані матеріяли для доказання, як то Поляки обходяться з українською „меньшістю" (!), котра однак на власній землі творить **більшість** та числить майже **сім міліонів.**

Очевидна річ, що і до того часу не годиться нам мовчати, але мусимо в чужоземній пресі представити ті оргії, які з нами виправляють насупроти всіх божих і людських прав.

А докищо мусить іти далі інтензивна, орґанічна, щоденна праця, усвідомляюча та орґанізуюча, хоч „вороженьки" що днини кидають нам нові колоди під ноги. Не повелась їм хрія ані із Северином Даниловичем ані зі Стовпюком, то впали тепер на новий концепт: **воскресити партію москвофільську,** котрої **„Защіти землі"** дали власне **двіста тисяч золотих** пожички. Але це вже „инша пара кальошів", про котру при нагоді осібно поговоримо. Це однак певна річ, що такими **таранами** (чи „туманами") як москвофіли ляшня не поборе нас. Борше чи пізніше підуть і вони на склад разом з Северином Даниловичем та Стовпюком.

Та най нам такі хрії не псують новорічного та святочного гумору.

Власне перед кількома днями був я на **ювилейнім святі** в честь нашого знаменитого популяризатора козацької старини **д-ра Андрія Чайковського.** Підчас комерсу лучилося так, що при однім столику зібралися всі галицькі співробітники амер. „Свободи": Окрім мене був там і Ю. Горовенко й Іван Наконечний, а навіть закарпатський „Руснак" п. Августин Гелебан. Всі ми незвичайно врадувались нашою стрічею і постановили одноцушно, щоби я при нагоді найблизшої моєї кореспонденції висказав в імени всіх нас як Хвальній Редакції „Свободи", так і Хвальній Старшині „Українського Народного Союза" а нарешті і всім Чесним Читачам „Свободи" наші найсердечніші бажання з нагоди Нового Року та Різдвяних Свят.

Кріпіться і не упадайте духом, та вірте в нашу остаточну побіду так, як і ми віримо в неї. А на останок прийміть і те ще, модне тепер в Галичині бажання:

„Доляр Вобіскум!"

Клим Обух.

*) Висші польські офіцири підчас повстання проти Росії в р.р. 1830—31. уживали при своїх военних нарадах мови — **французької!**

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1929 для членів У. Н. Союза вже розпочалася і що вже вислано календарі на адреси пп. Секретарів для слідуючих відділів:

Вислано почтою 17. січня: Від. 1 (2 п.), 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 15, 16, 19, 21, 23, 25, 26, 27, 30, 35, 41, 43, 68.

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня висилання календарів, нехай повідомить Адміністрацію Свободи.

Кацик африканського племени країни Тамарістан покарав смертю богатого своїх підданих. Вкінці його на силу скинули з престола.

Хтось із приятелів кацика сказав: „Це тому, що ти богатьох покарав смертю!"

Кацик відповів сумовито: „Ніколи в світі! Це сталося мені тому, що я ще богатьох оставив при житті!"

На вечерницях.

— Не знаю, що сталося з цим молодим паном, що там сидить у куті. Ще перед хвилинкою був він іще такий ввічливий, так надскакував коло мене, а тепер відразу наче відмінився! Ніби не бачить мене.

— Бо він певно бачить уже мене! То мій чоловік.

БУДІВНИЦТВО СТАРИННИХ НАРОДІВ.

Поступ новочасної техніки викликає у нас подив, одначе справедливість каже нам признати змагання й інтеліґенцію старинних народів на полі будівництва. Будівлі їх стоять у нас чисті обнижаючи.

Слід не забувати, що ті будівлі повставали без відповідного теоретичного знання, без помочі машин і приладів, якими послугуємося в наших часах. Тодішні будівничі мали лише до розпорядимости богато тисячні армії робітників, того людського матеріялу, що ніщо; або майже ніщо не коштував. Дальше послугувалися примітивними руштуваннями і валками до пересування тягарів.

Старинні народи були передовсім мулярами. То зрештою зрозуміле, бо тесання каменів, не вимагає скомплікованих інструментів, лише особистої зручности і часу.

З примітивних будівель слід згадати передовсім: **дольмени, менгіри і кромлеґи.** Ще нині є вони в ріжних місцях, передовсім у Бретанії. Ці памятники з неолітичних часів, то камені майже необроблені (без тодішні народи не мали відповідного знаряддя), важили по кілька тон, а часом високі й на 20 метрів — їх уставляли, переносили й укладали у відповідний спосіб. Пересували такі камені на валках, а опісля спихали до попередньо виконаної ями. Опісля між так закріплені колюмни насипали землю аж до вершка. На тім насипі уставляли знову величезний камінь, підсунений також на валках, опісля відкидали насипану передше землю. Так будовано дольмени. Але ціною якої праці! Тепер піднести кілька тон тягару, то дрібниця.

Знаменитим доказом камінярської праці був славний камінь із Бальбек, що важить не меньше як 500 тон, є на 21 метрів довгий і 5 метрів грубий. З оброблення його видно, що тодішні каменярі були вже до певної міри фаховими і мали прилади досить удосконалені. Тепер цей величезний камінь лежить в землі серед величавих руїн святині Зевеса, побудованої свого часу в Бальбек, або в славнім Геліополісі в Сирії.

Та мабуть на ніяку іншу будівлю не витрачено стільки людської сили, як на єгипетські піраміди. Повстали вони на приказ всемогучих фараонів. Будова великих пірамід зачалася около 4800-го року перед Хр. Були вони призначені на гробниці королівської родини. В середині тих незвичайних будівель уладжувано богато комнат, коридорів, дивно заплутаних, щоби змилити злодіїв, як би сюди закрадалися. Вхід із надвору був колись зовсім замаскований покриттям піраміди. То покриття, то був полірований камінь, так що піраміди виглядали одноцільно й докладно геометричної будови. Зовнішна верства з часом знищилася; головнож знищили її Араби. І тепер стіни пірамід мають цілий ряд величезних сходів. Геродот (грецький історик) подає подробиці, як будовано найбільшу Хеопсову піраміду. Великанські камені для будови спроваджувано аж з Арабії. Цілі армії невільників, запряжених до довгих линв, тягнули камені помало по уложених під ними вальцях, сотками миль дороги, серед спеки й поту аж до берегів Нілю. Тут навантажували їх на кораблі, здіймали на другім березі ріки і знову тягли таксамо на місце призначення. Геродот каже, що так постійно працювало сто тисяч людей, які мінялися що 3 місяці. Лише на побудування дороги, по якій відбувалася ця мандрівка, витрачено десять літ. Але тоді ані людське життя ані час нічого не значили.

Кольосальні бльоки пірамід творять сходи з 200 ступнів, з яких кожен є на 70 центиметрів високий. Вершок піраміди є на висоті 140 метрів від землі, а ціла піраміда займає масу каменя обему 2 і пів міліона шестистінних метрів. Обчислено, що матеріялу того вистарчило би, щоби окружити цілу Еспанію муром високим около 2 метрів. Третя, себто найменша з великих пірамід висока на 66 метрів, або менше більше на висоту паризької церкви Нотр Дам. Давніше ця піраміда була виложена червоним ґранітом, який треба було спроваджувати з місцевости, віддаленої 900 км. Така віддаль для нас не виглядає по-далекою, бо ми маємо залізниці, але за часів володіння чертої єгипетської династії того не було. Зараз після пірамід є статуя фараона Рамзеса II., що тепер лише 11 метрів висока, бо не має ніг. Але статуя литу) була викута з одного піскового каменя. Старинні народи любили великанські будівлі. Але з малими виїмками, ці будівлі не служили для публичного пожитку. Є то звичайно статуї, обеліски, святині або палати, будовані на те, щоби заспокоїти амбіцію володарів, або в найліпшому разі призначені для вжитку малої скількости упривілеєних. До таких будівель належить величезний Сфінкс єгипетський. Він властиво викутий у скелі, дошткуваний там, де того треба було, при помочі величезних камінних бльоків. Ця таємнича будівля була вже тоді, як Хеопс зачинав будувати свою піраміду. Само вухо Сфінкса є понад чотири метри довге. Але нюдин старинний письменник не описує докладно, як будовано того Сфінкса. А має Сфінкс уже більше як 6,000 літ.

На острові Фарос біля Олександрії перші Птолемеї побудували славну морську ліхтарню, яку старинні народи зараховували до 7-ох чудес світа. Сам острів получено зі сушею штучним битим шляхом, довгим на 800 метрів. Працювали коло тої дороги тисячі робітників, що наносили потрібну землю і камінь у мішках і кошах. Вежа ліхтарні була висока на 110 метрів, що навіть на нинішні часи є значно богато. Кажуть, що огонь вершка ліхтарні моряки бачили на 40 км. далеко. Будова ліхтарні коштувала 800 талантів — суму на ті часи величезну (около 4 міліони золотих франків на нинішню вартість). Треба ще згадати, що більшість робітників не діставала заплати, лише якийсь-такий харч. Як сильно була ця вежа збудована, можна пізнати з того, що ще в XIII. ст. можна було бачити її, хоч вершок вже був відломаний і взагалі була ушкоджена.

Около 280-го року перед Хр. побудовано т.' зв. Родійський кольос, мабуть для вшанування бога сонця. Статуя була вилита з бронзу, що походив із воєнних машин. Бронз подарував був Деметрій король македонський. Історик Пліній бачив ще останки того кольоса, що вчасти повалився в наслідок землетрусу. Пліній каже, що великий палець руки статуї був такий великий, що годі було обняти його обома раменами. Монтували статую 12 літ, а коштувала загалом понад міліон франків на нинішні гроші. Інший історик каже, що звалища Родійського кольоса лежали на землі аж до 672-го року після Хр. Тоді то продано його на тонгровцям. До перевезення і треба було вжити 900 верблюдів.

Та одною із найгарніших будівель старинного світа була святиня Діяни в Ефезі (недалеко нинішнього Смирни в Малій Азії). Святиня ця знікла зовсім, а також цирк, театр і водопровід. Усе це знищили варвари за римського володіння. Святиня була 120 метрів довга. Було там 127 колюмн із статуями славних людей. Вязання будинку було з кедрового дерева. Ґзнис головних дверей був із величезного камінного бльоку. Як піднято цей великанський камінь на таку висоту — не знати. Святиню будували 220 літ!

Висячі огороди вавилонської цариці Семіраміди, то не фантазія. Вони дійсно були. Складалися з чотирох терас. Найвища була на 25 метрів високо. Все спочивало на мурах, грубих 6 і пів метра. Тераси були з великих камінних бльоків, на яких укладано верству цегли, а потім верству олова. Вкінці на так приготовані поверхні сипали землю, що родила не лише найгарнійші цвіти, але росли на ній навіть великі дерева. Богато часу і людського труду мусіло коштувати уладження такої забавки азійського володаря.

Єрусалимський цар Єзехія побудував около 700-го року перед Хр. тунель Шілеаг, що переходив попід гору на те, щоби містові доводжувати добру воду. Треба було цю воду спроваджувати аж з джерела Марії до резервоару в місті. Резервоар цей згадується під назвою Сільоам в четвертій книзі евангелія. Для тієї мети цар Єзехія казав пробити гору, бо туди йшла найпростіша дорога. В тунелі найдено навіть табличку з описом тої трудної праці, тим трудніщої, що тоді уживали бронзових приладів. Тунель був невеликий: 500 метрів довгий, широкий 60—90 центиметрів, а високий від 60 цм. до 3 метрів. Зачали тунель провадити зовсім правильно, себто з двох кінців рівночасно, але що не мали прецізійних інструментів, тунель не вийшов у простій, лише в кривій лінії.

Не всім відомо, що вже в давних часах македонської династії, а пізніше за Калігулі і Нерона хотіли перекопати коринтійський канал. Плян цей здійснили щойно пізніше новочасні інжиніри.

Добрими будівничими були старинні Римляне. Загально знані є добре побудовані римські дороги, що заховалися до наших часів (Вія Апія). Вони ставили мости на найбільших ріках. На Дуцаю побудували були міст, якому не могли би нічого закинути новочасні техніки. Дуже докладно досліджено будови водопроводу. Деякі з них вживаються до нині.

„КОНТРАПУНКТ".

В домі якогось віденського богача зійшлися гості на вечерниці. По вечері мали бути танці. Два молоді музики, піяніст і скрипак, вечеряли разом із усіми гостями, але по вечері не хотіли грати. Господар спитав їх: „Що є, що сталося?" — „Пане барене, — відповіли йому — ви запросили також композитора Штравса і він уже, як ми довідалися, є тут. Якжеж ми могли би, ми бідні музики, грати перед таким славним композитором?" Та вкінці баронові вдалося виросити їх, щоби грали. Але на перерві таки не вдержав їх. Вони приступили до Штравса: „Прошу не гніватися на нас, ласкавий пане, що ми відважилися грати в вашій присутності, хоч ми навіть словечка не знаємо із „контрапункту". Штравс їм сердечно стиснув руки: „І це вас бентежить?! Любі, молоді приятелі, та я також не маю поняття про цю справу!"

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Авраменкові лекції танку.

Довго Нюйорчане чекали, щоби відомий український балетмайстер і вчитель танків Авраменко нарешті приїхав до Ню Йорку. Тепер він уже тут і з великою енерґією та запалом узявся до організації шкіл українського танку в Ню Йорку і в околицях. В тій цілі він уже прочитав десятьки лекцій про історію та красу українського танку, а також уже почав давати практичні лекції учням своєї школи в Ню Йорку.

Коли слухаєш лекцію Авраменка про танок, то бачиш, що лектор дійсно живе українським рідним танком. Відчуваєш, яка велика й палка мистецька душа захована в живому його тілі. Коли Авраменко говорить про танок, то бачиш, як він увесь перероджується, ніби сам обертається в прекрасний, легкий як вітер степовий і бурхливий як морська піна український танок.

Слухаючи Авраменка і дивлячись на показані ним взірці танку, бачиш, яка глибока мистецька краса захована в них. Починаєш розуміти, що за дорогу перлину має український нарід у своїм національнім танкови. Розумієш, що поруч з українською піснею, що найславнійша на ввесь світ, український танок в руках такого майстра, як Авраменко повинен також стати на першому місці.

Коли бачиш Авраменка при його демонструваннях танку, тоді чуєш, яка краса захована в нашому рідному танку й розумієш, що всі українські танки, які ми бачимо часто в театрах, чи на забавах, стоять так далеко від справжнього танкового українського мистецтва, як пісня українських сільських парубків від співу капелі Кошиця. Тіж слова, той же мотив, але зовсім якась инша музика, якась надзвичайної краси гармонія.

Так саме і в танку. Ніби тіж самі рухи, ніби такаж музика як і в танках народних, але зовсім инше мистецьке виконання, якась надзвичайна краса й ґрація. Маємо ще один скарб надзвичайно великої ціни й краси, відкопаний Авраменком з глибин українських народних мас.

Мусимо всіма силами підперти працю й старання Авраменка, щоби нарешті викопати із забуття цей дорогий наш національний скарб і показати його світови у всій красі. Але раніше ми повинні самі зрозуміти, пізнати красу нашого танку, вивчити його, щоби з ним іти в люди, у широкий світ. Тепер маємо нагоду, коли між нами перебуває одинокий і найбільший український мистець, учитель і балетмайстер Авраменко.

Крім розуміння краси українського танку й знань його та вміння з небувалим артизмом виконати кождий український танок, Авраменко посідає великі здібности навчителя. Вчитися в нього, навіть лише дивитися, як він веде свою науку, — одна приємність. Бачиш, як з кождим кроком під його вказівками й керуванням з сірої маси, з невміхих кроків ліпиться й виростає, вже з першої лекції, обрис краси й ґрації українського рідного танку.

Дві й пів години лекції пролітають несподівано швидко. Кожен учень увесь час захоплений своєю працею, захоплений своїм учителем.

Сподіваюся, що кожен Українець, а особливо батько, з Ню Йорку й околиць постарається, щоби не пропустити нагоди використати недовге перебування тут Авраменка та вписатися до нього в школу, або вписати своїх дітей. Плекаймо красу свого рідного танку, а не „гопцюймо", як табун диких коней, називаючи це український танком.

І. Бондар.

Батько: Владку, бачу, що твій братчик має менше яблоко. То ти не дав йому вибрати?

Владко: Ні, я позволив йому: або мале, або ніяке. А він вибрав собі це мале.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ХОРУ „БАНДУРИСТ БУДЕ

відограно

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО СІЧНЯ 1929 РОКУ

„ПАН ШТУКАРЕВИЧ"

комедія в 4-ох діях зі співами й танцями.

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ

334-6 EAST 14th STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОЧАТОК ТОЧНО В 7.30 ВЕЧЕРОМ 15

ВСТУП 50 ц. для дорослих — 25 ц. для дітей.

НАЙНОВІЙШІ З НОВИХ РЕКОРДИ

КОЛЮМБІЇ

КОЛОМИЯ НЕ ПОМИЯ — Ч. 1, 12-цалева, відограв Гуменюк
КОЛОМИЙКА НА ВЕСІЛЛЮ — Ч. II, відограв Гуменюк.

27164 ЗАПОРОЖЕЦЬ, полька.
10" ТАНЕЦЬ НА ВИГОНІ. — Орхестра Гуменюка

27165 ТАНЦЮВАЛА РИБА З РАКОМ. — Ділов.
10" СПИТЬ ЖІНКА І НЕ ЧУЄ. — Ділов.

НОВІ І СТАРІ РЕКОРДИ ЕВГЕНА ЖУКОВСЬКОГО:

27163 Щаслива Люлька-Файка.
70008 Ярмарок в Бродах, в 2-ох частях.
27158 Було та нема Наш Хаїм щоб здоров.
27156 На фармі. Брехня.
27149 Вдовиця Старий, як малий.
27152 Алелуя в бом. Стаття: Зіма Вода.
27072 Не зміяся, сину. Стаття: не радість.
27076 Ой мати, мати, москаль в хаті Ой піду я лугом, лугом.
27059 Коза Дереза Велика память.
27082 Лист з краю Волокита.
29099 Майкові троблі Диктом дактом.
27083 Що грубе то добрр Зрадниця.
27090 Молотник. Змарнів м.
27101 Розвід Забулькуватий.
27053 Ой дриг, дриг Ой поїхав дід по раки.
27074 Там на горі крута вежа. Ой відси гора.

Columbia

Тепер як раз пора мати і грати богато рекордів. Бути веселим то інфлюенца не вчепиться. Тому повищі рекорди спеціяльно рекомендується для тих, що люблять чим не будь гризтися. Ті рекорди їх розвеселять напевно. (Увага: Для дітей не рекомендуємо, лиш для дорослих). Хто возьме нараз 10 рекордів дістане стінний календар на рік 1929 ДАРОМ.

SURMA, 103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦЬ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA". 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

НЕДОЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Важка доля української преси на західно-українських землях загально відома. Новим етапом, який ще погіршив її положення, було видання звісного пресового декрету, який встановляє компетенцію до цензурування, зглядно конфіскати газети також адміністраційні органи влади. На перший погляд виглядає, що декрет трактує справу — ліберально. Газету „можна" випустити, ще заки прийде повідомлення про конфіскату. Але це „можна" дуже небезпечне і проблематичне. Колиб це „можна" використала українська газета і показалася на білий світ, тоді кождої хвилі може на неї спасти як грім з ясного неба заняття. Внаслідок цього витворюється така сумна для української преси ситуація: газета не користає з тої „ліберальности", що можна їй появлятися ще перед цензуруванням, бо боїться що пропаде весь наклад і будуть дійманочки матеріяльні втрати. Отже чекає добровільно на уплив хоч 24 годин. Чекає, чекає і нераз по цих 24 годинах уже виходить... Аж тут несподіванка. Газету „займають", цебто конфіскують. Та на цьому ще не кінець. Само заняття ще не говорить, з якої причини воно наступило, цебто що саме в ґазеті сконфісковано. В цьому випадку каже пресовий декрет чекати ще 24 години, аж доки адміністраційна влада не повідомить, які місця в ґазеті сконфісковано. Щойно тоді ґазета викидає зі шпальт сконфісковані місця, родяться в ґазеті добре відомі білі плями і аж тоді ґазета виходить... І ось серед таких вичікувань і несподіванок пробивається українська ґазета. Нічого дивного, що часом проминає й кілька днів, заки вона дістанеться до рук читача. Таке є жерело нерегулярности виходу ґазет.

— Ні, не намовляй мене! Я постановив не женитися.

— Алеж, мій любий, таж це одинокий спосіб як можна стати вдівцем!

ПЕРШИЙ РАЗ! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! ПЕРШИЙ РАЗ!

УКРАЇНСЬКЕ ПРОСВ. ТОВ. „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРК, Н. ДЖ.

уладтовує

В СУБОТУ, ДНЯ 19-ГО СІЧНЯ 1928 РОКУ

ПЕРШОРЯДНИЙ КОНЦЕРТ

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ГАЛІ

57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок в годині 7.30 вечером — Вступ 50 центів.

Хор виступатиме під управою професора Ю. КИРИЧЕНКА.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ.

Слідує до Учасників: Громадяни і Громадянки! Тов. „Будучність" докладає всіх старань, щоб концерт випав як найбільше вдоволяючо. В концерті возьме участь український балет-майстер і танцюрист Г. Кащенко. Хор приготовляє клясичні концертові пісні, як також визначні солісти, дуети, декламації, монологи і инші несподіванки. Тому не опоздайте тої нагоди — приходіть самі і переказуйте другим, а тим самим дамо духове задоволення тим, що працюють тут на еміґрації і рівнож матеріяльну підпірку громадському життю в рідним краю. Отже приходіть громадно, приходіть всі! Не забудьте — субота, 19. січня. 14-3

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ТЕАТРАЛЬНИМ ГУРТКОМ ПРИ УКР. РОБ. КЛЮБІ

відограється

драму на 5 дій, Карпенка Карого, під назвою:

„БУРЛАКА"

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО СІЧНЯ 1929 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в годині 7-мій венером.

Режісер Олег Азовський. — Вступ 65 цнт., діти 10 цнт.

Українські Громадяне! Приходіть самі і кличте своїх знакомих подивитися на чудову драму знаменитого українського драматурга, Карпенка-Карого, в якій яскраво представляється нерівну боротьбу селянства з царською владою. 15

УВАГА! ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.! УВАГА!

КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ

устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 19-ГО СІЧНЯ 1928 РОКУ

У ВЛАСНІЙ ГАЛІ,

158-160 MERCER STREET, JERSEY CITY, N. J.

Початок точно в год. 7.30 вечер. — Вступ 40 центів.

Українську кольонію з Джерзи Сити запрошуємо на сей бал, на якім пригравати добірна музика.

15 Комітет.

БАНКИТИР УМЕР

Комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи",

"SVOBODA". 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

В НЕДОВГІМ ЧАСІ ВІДЗИСКАЄТЕ ЗДОРОВЛЯ І СИЛИ

ТАКОЖ ОХОРОНИТЕСЯ ВІД ІНФЛЮЕНЦИ

ВСЯКОГО РОДА ХОРОБИ І НЕДОМАГАННЯ ДОКУЧАЮТЬ ЛЮДЯМ, НЕ ЩАДЯТЬ НІ БОГАТОГО НІ БІДНОГО — ЗНАХОДЯТЬ СВОЇ ЖЕРТВИ В МІЛЮНЕРСЬКИХ ПАЛАТАХ І В СКРОМНИХ МЕШКАННЯХ РОБІТНИЧИХ.

НЕДОМАГАННЯ І ТЕРПІННЯ ЛЮДСЬКОГО ОРГАНІЗМУ МАЮТЬ НАПРІЖНОРОДНІЙШІ НАЗВИ.

А В ДІЙСНОСТИ СЕ ВСЕ НЕ Є ЩО ИНШЕ, ЯК РОЗЛЯГЛА ХОРОБА ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ: ЖОЛУДКА, КИШОК І НИРОК.

БОЛІ І ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, БОЛІ І ЛОМАННЯ В РУКАХ, НОГАХ, КРИЖАХ І ПЛЕЧАХ, ОПУХНЕННЯ НА НОГАХ І В СТАВАХ, ДРОЖАННЯ, КОЛЕНЄ І ЛОМАННЯ В РІЖНИХ ЧАСТЯХ ТІЛА, ОСЛАБЛЕННЯ ОЧЕЙ І ШУМ В УШАХ, СИЛЬНЕ БИТТЄ СЕРЦЯ, ТЯЖКИЙ, НЕРЕҐУЛЯРНИЙ СТОЛЕЦЬ, НАДМІРНІ ПОТИ І ГНИЛИЙ ВІДДИХ З УСТ, ЗАГАЛЬНЕ ОСЛАБЛЕННЯ, ПЕРЕМУЧЕННЯ І ЗДЕНЕРВОВАННЯ, БРАК АПЕТИТУ І БЕЗСОННІСТЬ — У ЖІНОК ВСЯКІ ВНУТРІШНІ БОЛІ І НЕРЕҐУЛЯРНОСТИ — ТІ ВСІ ХОРОБЛИВІ ОБЯВИ Є ПЕРЕВАЖНО В НАСЛІДОК ЗЛИХ ПРОЦЕСІВ ВІДЖИВЛЮВАННЯ І ТРАВЛЕННЯ. НА 100 ЛЮДСЬКИХ ХОРІВ — НАЙМЕНЧЕ 90 МАЮТЬ СВОЮ ПРИЧИНУ В ЖОЛУДКУ, В КИШКАХ І В НИРКАХ.

ТОМУ, ПІО ОБРАЗ СЕЇ РОЗЛЯГЛОЇ ХОРОБИ МАЄ РІЖНІ ФОРМИ — ІСТНУЄ НА МАРКЕТІ ЦІЛА МАСА НАЙРІЖНОРОДНІЙШИХ ПІГУЛОК, ПОРОШКІВ, ПЛИНІВ, МЕДИКАМЕНТІВ, МІКСТУР І МАСТЕЙ, ЩО ЇХ ПОРУЧАЮТЬ ХОРИМ ЛЮДЯМ. БІЛЬШІСТЬ СИХ СРЕДСТВ НЕ Є В СТАНІ УЗДОРОВИТИ, ЩО НАЙБІЛЬШЕ ДАЮТЬ ПОЛЕКШУ НА ЯКИЙСЬ ЧАС.

МИ ПОРУЧАЄМО СРЕДСТВО СКУТОЧНЕ. ПРИНОСИМО ПЕВНУ ПОМІЧ.

НАШЕ ЗНАМЕНИТЕ СРЕДСТВО „MILLERTONE" ПРИРІВНОЧАСНІМ ЗАСТОСОВАННЮ ВИМОГІВ ГІГІЄНИ ВДАРЯЄ В САМУ ПРИЧИНУ ХОРОБИ — Є ОТЖЕ СПРАВДІ ПОМІЧНЕ — ДІЛАЄ ПЕВНО І СКОРО.

„МІЛЕРТОН" — СЕ МІШАНИНА З НАЙЦІЛЯХОТНІЙШОГО ЗІЛЛЯ І РІЖНИХ ДОБИРАНИХ ЦВИТІВ І КОРІНЧИКІВ — НЕПЕРЕРОБЛЕНА ШТУЧНО — АЛЕ В ТАКІМ СТАНІ, ЯК ПРИРОДА ЇХ ВИДАЛА.

ПРИЄМНИЙ В СМАКУ — ПОЕДИНЧИЙ В ЗАЖИВАННЮ.

„МІЛЕРТОН" ОЧИЩУЄ ЖОЛУДОК, КИШКИ І НИРКИ — ОЧИЩУЄ КРОВ — ЦЮ Є НАЙВАЖНІЙШОЮ РІЧЮ ДЛЯ ВІДЗИСКАННЯ ЗДОРОВЛЯ З ВСЯКОЇ ХОЧБИ НАЙТЯЖШОЇ І НАЙДОВШОЇ ХОРОБИ.

КОГО МУЧИТЬ БІЛЬ, ХТО ХОЧЕ ГРУНТОВНО І В НЕДОВГІМ ЧАСІ ВІДЗИСКАТИ ЗДОРОВЛЄ І СИЛИ, БЕЗ ОГЛЯДУ, ЯК ДОВГО ЮГО ХОРОБА ТРЕВАЄ І ЯК ВОНА ПРОЯВЛЯЄТЬСЯ — УЧИНИТЬ НАЙЛІПШЕ, КОЛИ БУДЕ УЖИВАТИ „МІЛЕРТОН".

СОТКИ ЛИСТІВ ПРИЗНАННЯ І ПОДЯКИ ВІД ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЗАВДЯЧУЮТЬ ВИЗДОРОВЛЕННЄ НАШОМУ СРЕДСТВУ „МІЛЕРТОН".

НА ПИСЕМНЕ ЗАМОВЛЕННЄ ВИСИЛАЄМО НАЙМЕНЧЕ 2 ПАЧКИ.

В ЦІНІ 2 ДОЛЯРІВ ЗА 2 ПАЧКИ ВЖЕ Є ОПЛАЧЕНИЙ КОШТ ПЕРЕСИЛКИ.

ПРОСИМО АДРЕСУВАТИ ТАК:

MILLERTONE CO., 62 Beacon Street, Newark, N. J.

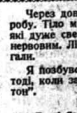

Кількамісячна хороба жолудка, рук і ніг довела мене до сего, що я попала вже в знеміру, бо ні ради докторів ні лікарства мені не помагали.

Від коли я зачала заживати Milertone, мій стан сейчас зачався поправляти і я чуюся вже цілком здорова.

JOSEPHA STACHURSKA
35 East 25 St., Bayonne, N. J.

Ваше знамените зілле „Мілертон" зробило з мене цілком нового чоловіка. Через дуже довгий час я хорував на внутрішні болі і на загальне ослаблене цілого організму.

Завдяки Вашому знаменитому средству я позбувся зовсім моєї тяжкої хороби.

С. БУЛЬКОВСЬКИЙ
45 Beecher & Hosley St. Newark, N. J.

Від трех літ я дуже терпів на болі в правім боці і в правій нозі.

Завдяки „Мілертонови" мої болі в короткім часі уступили і більше мене не мучать.

В. ХОМИЦЬКИЙ
389 — 16 Ave., Irvington, N. J.

Ваше знамените средство Мілертон буду рекомендовати всім знакомим, які чуються хорі, бо я завдячую йому своє виздоровлене з тяжких жіночих недомагань, на які я терпіла довгий час.

ВАЛЕРІЯ ЛАПЕНСЬКА
245 Middlesex St., Harrison, N. J.

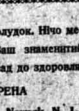

Через довгий час я терпів на дивну хоробу. Тіло моє було повне всяких прищів, які дуже свербіли і мене зробили страшно нервовим. Лікарства і всякі масти не помагали.

Я позбувся сеї прикрої хороби доперва тоді, коли зачав уживати средство „Мілертон".

І. ВИСКОВСЬКИЙ
128 Bond St. Elizabeth, N. J.

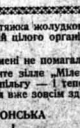

Від 8 літ я вічно хорувала на болі голови і на жолудок. Я їздила навіть до Европи на курциї, але нічо не помагало.

Від коли я зачала уживати зілле „Мілертон" всі мої болі уступили. Всім хорим людям поручаю се знамените средство.

МАРІЯ МУХА
108 Lowell St., Carteret, N. J.

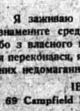

Не маю слів похвали для знаменитого средства „Мілертон", якому завдячую цілковите виздоровлене.

Моя хороба була дуже тяжка — безнастанний біль голови і болі в середині, прийшла утрата влади в руках і ногах — так, що о власній силі я не могла ходить.

Тепер і слід не остався з моєї тяжкої недуги.

КАТЕРИНА ВАЛЬКЕВИЧ
922 Berzer St. Newark, N. J.

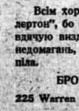

Мушу отверто признати, що лішого средства від Вашого „Мілертону" я не знаю.

Завдяки „Мілертонови" я позбувся прикрих болів голови, болів в лопатках і нервовости в боках, на які я занепадав від довшого часу.

Ваше знамените средство рекомендую кождому хорому.

АДОЛЬФ БУЧКОВСЬКИЙ
9 West Speedway Ave., Irvington, N. J.

Від 2 літ я терпіла на жолудок. Нічо мені не помагало, доперва Ваш знаменитий „Мілертон" приніс мені відразу ульгу — і тепер по кількох тижнях я чуюся вже зовсім здорова.

СУЗАННА ВІПАРЕНА
147 Leslie St. Newark, N. J.

Від 6 літ мене мучила тяжка жолудкова хороба і нервовий розстрій цілого організму.

Сотки ріжних средств мені не помагали.

Доперва Ваше знамените зілле „Мілертон" приніс мені відразу ульгу — і тепер по кількох тижнях я чуюся вже зовсім здорова.

ЮСИФА СКОВРОНСЬКА
Plainfield, N. J.

Я заживаю „Millertone" і поручаю се знамените средство кождому терплячому, бо з власного мого і моєї фамілії досвіду я переконався, не воно дуже помічне в ріжних недомаганнях.

ІВАН БОЙЧУК.
69 Campfield Place, Irvington, N. J.

Всім хорим жінкам поручаю зілле „Мілертон", бо сему знаменитому средству завдячую виздоровлене з прикрих жіночих недомагань, на які я через довгий час терпіла.

БРОНІСЛАВА РОГІНСЬКА
225 Warren St., Harrison, N. J.

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС. — ЧОМУ?

Columbia

БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ

ВИБІР РЕКОРДІВ

КОЛЯДИ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

10" 75 ц.
ХОР ІМ. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Дірігент А. Гела.
27155F (Дивная новина (Херувими Співі І Стиг. Ниде.
12" $1.25.
70013F (Слава в Вишних і Всячская (Рождество Христове і Поиш Вифлеєм).
СВЯЩ. К. КИРСТЮК, барітон з акомп. органа і дзвонів.
27110F (Рождество Твое, Христе, (Боже наш (Ирдан.
УКРАЇНСКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА З КОЛЯДНИКАМИ.
70011F (Вертеп, часть 1. (Різдвяний (образ)
(Вертеп, часть 2. (Різдвяний (образ)
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, барітон.
27015F (На небі зірка (Всі разом співайте!

70000F (Бог Предвічний, часть 1.
(Бог Предвічний, часть 2.
70003F (Отче наш (Вірую
УКР. ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ.
E4043 (Бог Предвічний (Христос родився.
E7307 (Нова радість стала (Небо і земля
E7308 (Радуйтеся усі люди (В яслах лежить, хор
10" 75 ц.
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ХОР
27259 (Вселенная веселися (Ірод Цар
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон.
27068E (Бог натуру (Во Вифлеєм)
27069F (Ой там на Йордані (Щедрий вечір нині
27077F (Сіяся, родися, на щастя на (здоровля (Пішла мати на гранцю

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛЮМБІЯ РЕКОРДИ

10" 75 ц.
Д. М. МАРУЩАК, тенор.
27157F (Темна ніченька, та не видная (Ой зацвіла калинонька
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон.
27156F (На фарми (Брехня
ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА:
Юстина Муська, Дорка Петрачко і Тимко Крукар.
27154F (Спросини, часть 1. (Спросини, часть 2.
12" $1.25.
70012F (Лемковске Весіля, часть 1. (Лемковске Весіля, часть 2.

10" 75 ц.
УКРАЇНСКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
27143F (Кума з міста ішла (Танець мого кума
27140F (Поправини в Америці, часть (1. і 2.
12" $1.25.
70007F (Укр. баль в Америці, ч. 1.
(Укр. баль в Америці, ч. 2.
70009F (Українське весіля в Америці, часть 1. і 2.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон
27152F (Алилуя, я бом! (Стація „Зімна Вода".

Жадайте повного каталоґа українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришлеть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (С. О. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 110—

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 SECOND AVE., близько 5-тої ул., NEW YORK CITY
DEPT. S.,
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

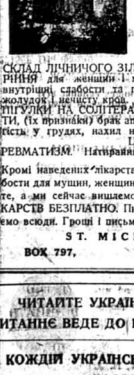

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
СВЯТОГО ОТЦЯ МИХАЇЛА
предкладає свої лікарства на слідуючі слабости:
РОСТИТЕЛЬ ВОЛОСЯ Д-ра КЛАРА
Гарантуємо, що знищить порплі, застановить випад волосся і обновить новий ріст волосся на лисині. Пробна бутелька $3.00.
МАСТЬ на егзему, лишаї і прищі на тілі. Пачка $2.00.
КРЕМ І МИЛО ДЛЯ КРАСИ ЛИЦЯ від прищів, угрів, веснянок, морщин і слідів віспи. В пару днях лице молоде, чисте і гарне в женщин і мущин. Ціна $1.25.
КРАСКА НА СИВЕ ВОЛОССЯ всіх кольорів. Нешкідливий. Бут. $3.00.
УСУНЕННЄ ВОЛОСЯ. Без бритви усуває волосся сейчас. Нешкідливий і чисто у мущин і женщин. $1.00.
СКЛАД ЛЧНИЧОГО ЗІЛЛЯ І КОРІННЯ для женщин і мущин на внутрішні слабости та перестуду, жолудок і нечистоту крови. Пачка $2.
ПІГУЛКИ НА СОЛІТЕРА І ГЛИСТИ, (їх признаки) брак апетиту, тягість у грудях, нахил на вемітн. Ціна $5.00
РЕВМАТИЗМ. Напирання ревматизму, ломання тіла, рук, ніг і кривий. Бутелька $2.00.
БАЛЬЗАМ НА КАТАР ЖОЛУДКА, газн, здуття, реґулює і чистить жолудок. Бутелька $2.00
БАЛЬЗАМ ТОНІК, чистить і будує кров, дає силу і апетит. Бут. $2.00
БАЛЬЗАМ НА КАШЕЛЬ, простуду, хрипку і задих. Бут. $2.00

Кромі наведених лікарств, приготовляємо лікарства на ріжні другі слабости для мущин, женщин і дітий. Пришліть гроші на лікарство, яке хочете, а ми сейчас вишлемо його. ПИШІТЬ ПО КАТАЛЬОҐ НОВИХ ЛІКАРСТВ БЕЗПЛАТНО. Пишіть ясно за вашу слабість. Лікарства посилаємо всюди. Гроші і письма адресуйте: 286—

ST. MICHAEL MEDECINE CO.
BOX 797, Dept. S. W., CHICAGO, ILL.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Український скрипак директором гай скул.

Филадельфійські Українці можуть бути горді зі свого краяна Пилипа Дубаса, котрий, скінчивши висшу школу, здобув собі становище директора суперінтендента Бріджпорт Гай Скул.

Пилип Дубас є відомим скрипаком. Перші лекції гри на скрипку почав він брати у п. Келичавк, а потім пішов до висшої школи. Спочатку йому зелося не зле, бо мав матеріяльну допомогу від своїх родичів. Але коли захворів його батько, що вже 10 років хворий, молодому Дубасови довелося здобувати засоби до життя й науки власними силами. Молодий скрипак вчився і працював тяжко, щоб не лише себе втримувати, але й допомогти родичам, оплачуючи докторів, що лікували його батька.

Але молодий і завзятий Дубас переборов усі труднощі й по 14 роках скінчив з успіхом школу та дістав диплом професора музики. А тепер уже дійшов до становища директора і суперінтендента вищої школи.

Професора Пилипа Дубаса филадельфійські Українці знають добре як щирого Українця, що майже на кождім українськім концерті виступав сам, або з молоденькими своїми учнями та музикантами. Підчас своїх виступів він користувався великим успіхом і любовю Українців.

Крім високого становища в школі він має також свої приватні музичні школи в Бріджпорт, Честер, Мідії, Кемден і т. д. В його школах тепер учиться понад 150 учнів, котрі роблять великі успіхи в науці, бо професор Дубас не жалує свого труду, щоб як найліпше вчити.

На тім кінчу й вірю, що професор Дубас і на свойому високому становищу залишиться й далі свідомим і щирим сином українського народу.

С. С—н.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., УВАГА!
УКРАЇНСЬКА КАТ. ШКОЛА в НЮАРКУ
відограє
ЩЕДРИЙ ВЕЧЕР
подучене з представленнєм
„ДІД-МОРОЗ"
В НЕДІЛЮ, 20, СІЧНЯ 1929 Р.
В ГАЛИ СТАРОЇ ЦЕРКВИ
249 COURT ST., NEWARK, N. J.
Початок в год. 7 веч. точно.
На сей милий і веселий вечер запрашається всіх. Родимців, бо діти шкільні хотять попискатися.
15 — КОМІТЕТ.

— Їджте все овочі необбирані, то богато здоровше. А які овочі ви любите найбільше?
— Кокосові горіхи!

ДО АМЕРИКИ! Без ріжниці, чи Ви є американським горожанином, чи ні, Ваша жена і діти можуть приїхати до Америки. То саме відноситься до фармерських робітників. Продаємо шіфкарти до всіх частей світа. Полагоджуємо всякі старокрачні і американські справи. Сповідуємо контракти купна і продажи, повновласти і т. п. Вишукуємо дати приїзду до Америки і назви кораблів.

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ
пересилаємо почтою і телеґрафічно по найтаньший ціні.

ЛОТИ І ДОМИ
продаємо по дуже приступній ціні в першій українській оселі НОВА УКРАЇНА, Н. ДЖ.

По близші інформації заходіть або пишіть до нашого офісу:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY,
Корпорація знаходиться під зарядом:
КАЛИНА ЛИСЮК, голова дирекції. В. І. ГРИЩЕНКО, президент. К. КНЯГИНИЦЬКИЙ, касієр. Д. ГАЛИЧИН, секретар.

ВЕСНА ИДЕ, КОРИСТАЙТЕ З НАШОЇ ОФЕРТИ
Українська Фірма Реальностий
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
(LICENSED BROKERS)
41 EAST 7th STREET
(близько 2-ої евні) NEW YORK CITY
TELEPHONE: ORCHARD 9677.

ПРОДАЄ
ДОМИ
В СЛІДУЮЧИХ ДІЛЬНИЦЯХ. МІСТА НЮ ЙОРКУ:

В МЕНГАТЕН:
$6,100 долярів готівки понад перший морґеч купить 10-фамілійний дім близько 2-ої Евені. Перший вісти дім, 100% рентовний. Ванни, горяча вода, електрика, на Сейнт Маркс Плейс (8-ій вулиці), блок до елевейтра і собвею. Старий рент. $4,418 дол. оден морґтеч. Ціна $28,500. Льота 25x100 футів.
$5,000 долярів купить 18-фам. дім з склепом на 5-тій вулиці (межи 2. і 1. Евенею). Льота 25x100 фут. Оден морґ.еч. Річний рент $4,140. Ціна дуже приступна. Чистий річний зиск $2,000.
$4,000 долярів готівки купить 20-фам. мурований дім на 6-тій вулиці, Горяча вода, ванни, електрика. Льота 20x119 фут. Річний рент $4,500. Ціна $27,000.
$5,000 долярів купить 16-фамілійний мурований дім, 2 стори, близько 2-ої Евені. Завсіди рентовний. Льота 27x100 фут. Білі „синки", електрика. По 4 кімнати на фамілію. Річний рент $4,044.
$10,000 долярів готівки купить 17-фам. мурований дім з 3-ма сторами, на Сейнт Маркс Плейс (8-ма вулиця). Горяча вода, ванни, електрика, „баксові румм". По 4 і 3 румм на фамілію. Оден морґтеч. 100%, рентований. Льота 37x98 фут. Річний рент $7,900. Дешево продається.

В БРОНКС:
$8,000 долярів купить 8-фам. мурований дім в прекрасній секції. Льота 37x114 футів. Стім гіт, ванни, електрика, „панел волс". 3 блоки до собвею. Річний рент $6,000. Ціна $36,000.
$5,000 долярів купить 8-фам. мурований дім, по 4 кімнати на родину, ванни, горяча вода, електрика, білі „синки". Льота 25x85 футів. Прекрасний дім. Річний рент $3,264. Ціна $20,000. Два блоки до собвею.
$7,000 долярів купить 12-фам. мурований корнеровий з склепом дім. Блок від Бронкс Парку, два блоки до собвею. Стім гіт, „баксові румм", ванни, „пенел волс". Добра секція. Льота 31x90 футів. Усі соняшні кімнати. Оден морґтеч. Річний рент $8,096. „Ліс" на сторі 5 літ.

В БРУКЛИНІ:
$5,000 долярів готівки купить 19-фамілійний зі склепом „фаєрпруф" будинок, баксові румм, ванни, горяча вода, електрика і газ. Льота 28x100 футів. Секція бінесова. Річний рент $5,000. Ціна всего 29,500 долярів. Оден морґтеч.
$3,000 долярів купить 6-фамілійний мурований дім. Баксові світлі румм. Льота 25x100 футів. „Драйв-вей", місце на ґерадж. Пенел волс, ванни, електрика і горяча вода. Ціна $14,000. Річний рент $2,000. Оден морґтеч.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ЦІЛКОМ НОВИХ ДОМІВ МУРОВАНИХ
з ґараджами і без ґараджів: 1-фамілійні, 2-фам., 3-фам., 5-фам.
І 6-фамілійні в ріжних частях міста ню Йорку.
НАЙНОВІШІ УЛІПШЕННЯ.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР
наймодернійших великих АПАРТАМЕНТІВ в ріжних частях міста Ню Йорку.

Переводимо ЗАМІНИ
ФАРМІВ НА ДОМИ, ЛОТІВ НА ДОМИ, МОРТҐЕЧІ НА ДОМИ І ДОМІВ НА ФАРМИ.
Трансакції з области Рія-Естейт переводить для нашої фірми український адвокат Александер Хиляк.
Поради з области недвижимого майна уділяємо охочо.
Наше Бюро отворене від 9-тої години зрана до 8-ої вечером а в неділю і свята до 4-ої пополудни під слідуючою адресою:
41 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY.
Telephone Orchard 9677

ДОЛЯРИ
ПОСИЛАЄМО по значно зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕҐРАФІЧНО І виплачуємо на послідній почті в краю.
ДО АМЕРИКИ спроваджуємо жінок і дітей навіть до тих, що не мають горожанських паперів на підставі нового закона.
АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, паспорти та пермітн.
ПРОДАЄМО ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні бизнеси по дуже приступних цінах.
ВИШУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.
Голоситься у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну обслугу 298—
S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Евню А), NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ брата Антоси Саноцію, котрий згубився від родини першого тиждня в Америці 1910 року. Походить з міста Коломия, Гал. Прошу його знакомих звернути йому увагу на се оголошення. 14-3
JOHN SANOJCA,
982 Stebbins Ave., Bronx, New York.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі своїх шваґрів Миколая і Гриця Міґалик і їх сестри Параски Міґалик, з села Середне, пов. Ліско, Гал. Хто би ніко їхні знав, або вони самі прошу зголоситися на адресу: 15-8
ONUFRY SZCZYDLAK,
P. O. Box 36, Manchester, N. Y.

ПОШУКУЮ свого брата Дмитра Бурмило з села Подусільної, пов. Перемишляни, Гал. Хто би знав про нього, або він сам, прошу зголоситися на подану адресу. Він перебував в 1926 р. в Ню Йорку знідки виїхав. NIK BURMYLO, Box 329, P. O. Prince George, B. C., Canada.

ПОШУКУЮ господині дому, я маю 39 літ, пошукую господиню від 35—40 літ, маю готівку і 4 дітий, найстарша 14 літ, наймолодше 8 і пів; господиня може бути з одною або двоїма дітьми. Голоситися листовно прошу до: 15-8
DANIEL LUCYKANISH,
3 Hillside Street, Palmerton, Pa.

ІВАН ДОСЯК пошукує Павла Бережанського з села Девятники, пов. Бібрка, з котрим приїхалисмо на одім кораблі до Америки. Прошу ласкаво зголоситися до мене листовно на адресу: 15-6
JOHN DOSIAK,
Box 189 Manorville, N. Y.

ФРЕНК КОКОРУДЗ
пошукує своєї мами РОЗАЛІЇ. Дорога Мамо, ти знаєш, що лишилась нас четверо діточок, ми не маємо що їсти ні в чім ходити, тиж нас любила. Наш батько хорий в шпитали в Grant City, потовкло його в роботі. Мамо, приїди назад, а то прийдеться нам вмерати з голоду, а коли не хочеш, то хоть напиши до мене картку. — Твій син
FRANK KOKORUDZ,
917 Madison Ave., Madison, Ш. 14-6

НЕБУВАЛА НАГОДА.
Фарма 105 акрів землі, 7-румовий дім, 2 стодоли і стайня, гарний сад, 60 акрів управної землі. Дві милі від міста. Тепер ціна лише $1,600. Спішіться, пишіть сейчас: 14-25
ФАРМА, c/o SVOBODA,
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

АГЕНТИ — $50 тижнево, продаючи сорочки. Не треба гроший ні знання. Комісове згори. Зразки даром. Madison Products, 562 Broadway, New York City. 286—

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1929 р. 5 найновіших стінних календарів з святами на кождий день за 61 Оден календар 30 ц.
Ілюстрований каталоґ висилається на бажання. KULYNITCH Ptg. CO., 418 E. 9th St., NEW YORK, N. Y.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядженєм абстракта; виготовляє контракти купна і продажу перепроваджує сваді; справу полагоджує старокрачні, патентові і прочі справи. 191—

Zonite
For pyorrhea
For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

ПАТЕНТИ
BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
Пишіть по Опіеся і Патенти та гарно ілюстровану Патентову Книжку Обі висилемо, на жадание, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до перегляднення, щоб забезпечити ваші права сейчас.
Найбільші признання, уміркованість цін, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

БАНКИТИР УМЕР
комедія з сільського життя на три дії.
Ціна 35 центів.
"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

КАЛЕНДАРІ
НА 1929 РІК

Календар „ПРОСВІТИ"	60
Кал. „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"	65
Календар „ЛЮБОВ"	60
ВЕРХОВИНА. 5 за	1.00
Кал. роб. „ВПЕРЕД"	50
Кал. У. Н. СОЮЗА	50

10 центів екстра, хто бере оден календар. Хто бере для та самі оплачуємо пересилку. 15—
СУРМА
103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.

Feen-a-mint
The Laxative You Chew Like Gum
No Taste But the Mint
At Druggists—15c, 25c

D.R. M. SMITH
перенїс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

Д-р Е. ЛАВРИШИН
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
В YOUNGSTOWN, OHIO.
280 EAST FEDERAL STREET,
Тел. офіс, 30642, в домі 24054.
Офісові годинн 10—12; 3—4 і 7—8 кождого дня. 6—

DR. ZINS
(СПЕЦІЯЛІСТ, ВІД 28 ЛІТ)
КРОВНІ, ШКІРНІ І НЕРВОВІ ХОРОБИ.
ЖОЛУДОК, КИШКИ, СІПІТИКА ЛЕГЕНЬ, БРОНХІТІС, ШКІРНІ ВИКИДИ.
ЗАГАЛЬНЕ ОСЛАБЛЕННЄ ТА ДРУГІ ХОРОБИ УСПІШНО ЛЧЕНІ.
МОЇ ОПІТАЛИ УМІРКОВАНІ. ПОРАДА ДАРОМ ДОВІРОЧНА.
ЕГЗАМІНАЦІЯ КРОВИ І X-RAYS.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи Irvington Pl. і Union Square
Денно 9—8 Р. М. Неділі 9—4 Р. М.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York.
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ

ПАЧКОВАННЄ МУЩИН ДО ДО АМЕРИКИ МЕНШАЄ.

Теперішна активність іміґраційних властий в Америці пхнула богатьох до професії перепачковування людий через канадійську границю. Фактом одначе є, що за послідних чотирі тижні сотки людий ріжних національностий, живучих в Канаді, одержують перепустки, на підставі котрих можуть їздити до Америки чи то працювати чи на відвідини. Розуміється вони мусять мешкати в Канаді. Тому не треба наражуватися на клопоти, небезпеки і тратити сотки долярів, бо тепер можна побути правну зміну перепустки до Америки за $100 і без бонду і також часу ограниченнє. Маленький аплікант має мешкати в Канаді. Адвокат GEORGE A. VARADY, #913 W. Jefferson Ave., Detroit, Mich., займається того рода денними перепустками і дістає їх для потребуючих. Mr. Várady можна бачити кождого вечера в Канаді під понизшою адресою: 1012 PARENT AVE., WINDSOR, ONT. 11-16

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄТЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга чесна і дешева.
Достарчується автомобілі на весїля, хрестини і другі оказії. Уділяється до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
48 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 340